

NÚRIA ROSELLÓ

Intervencions arqueològiques a la fornaca-Vallmorena (vilassar de dalt, el maresme)

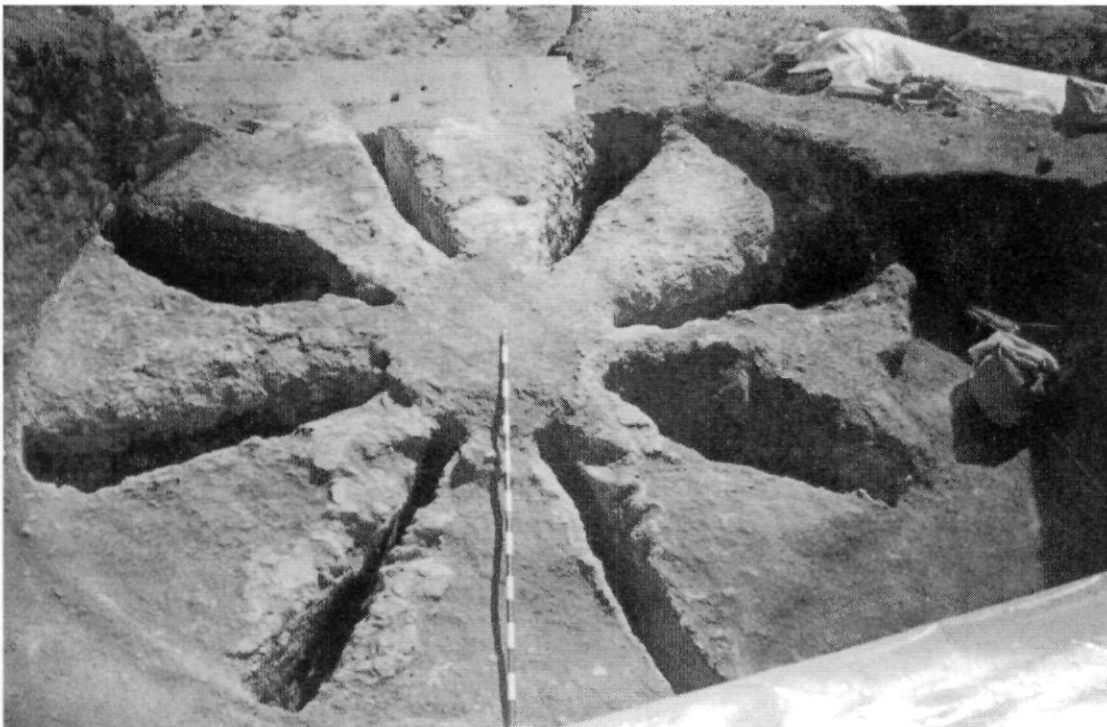
El jaciment de La Fornaca, del qual només se'n coneixia un forn catalogat i excavat els anys 80 però classificat d'època indeterminada, comprèn el dia d'avui, després de la prospecció i excavació realitzada durant l'any 2002-2003, un centre terrissaire d'època tardo-romana, (s. III-IV d.C), cronologia establerta per tipologia ja que estem pendents de datacions absolutes. El terreny on se situa es troba envoltat per tot un seguit de llocs (Camí de Mataró, Can Torradeta, l'Hort d'en Miqueló...) on, al llarg de 40 anys, s'hi ha anat trobant restes arqueològiques d'època ibèrica i, sobre-

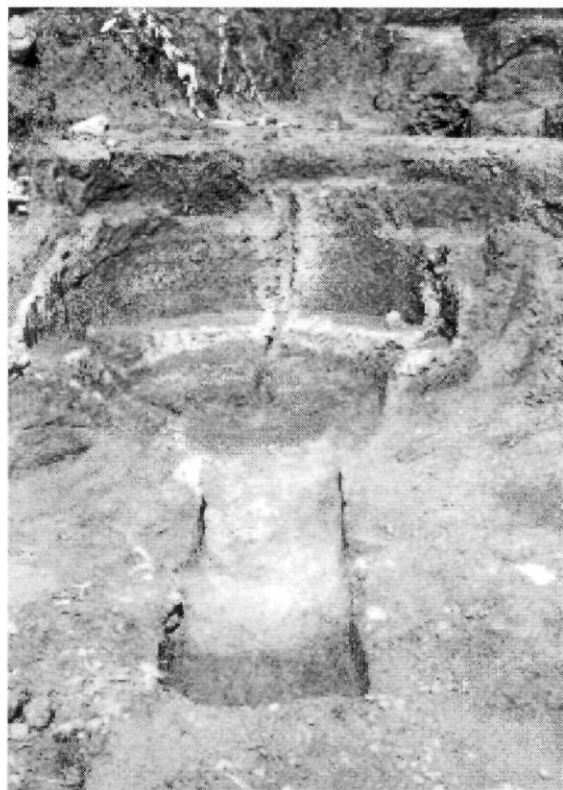
tot, romana. Aquests antecedents i la presència del forn foren els motius per a dur-hi a terme una intervenció arqueològica preventiva realitzada durant la urbanització del territori. Aquest centre productor consta de tres forns, situats en un marge que constitueix un espai idoni per al seu funcionament: excavats dins el sòl natural, els permetria aïllament tèrmic i estabilitat, envoltats d'argila abundant i molt plàstica, a la vora del bosc d'on en consumien la fusta, pròxims a un torrent que els facilitava l'obtenció d'aigua i, per últim, a tocar d'una bona via

de comunicació, el Camí de Mataró, documentat com a annexe a una via romana.

Tipològicament, el Forn número 1 i el Forn número 2 es classifiquen dins un tipus freqüent de forns d'època romana arreu de l'Imperi (no pas el més freqüent, que seria el tipus rectangular): de planta circular, amb un pilar o columna central en la cambra inferior o de combustió (on cremava el combustible) per a

Aquest centre productor consta de tres forns, situats en un espai idoni per al seu funcionament: excavats dins el sòl natural, els permetria aïllament tèrmic i estabilitat, envoltats d'argila abundant i molt plàstica

sostenir el sostre i la graella i, al damunt, la cambra de coccio del material ceràmic, restant-ne una estructura amb dos volums super-

posats i comunicats per on el corrent tèrmic circula en sentit vertical entre ambdues cambres. Un d'ells conserva la cambra de combustió en un estat de conservació excepcional: revestida d'es-corificacions i vitrificacions, manté sencer tot el sostre, compost per una volta formada per arcs radials que enllacen la columna central amb els murs perimetrals, presentant 8 xemeneies o fumeres en les seves interseccions. La tipologia d'aquests dos forns gaudeix d'una llarga tradició que podríem situar al Pròxim Orient des del IV mil·lenni a.C.; en la Península Ibèrica la trobem representada en les estructures de coccio semites del sud peninsular i en els forns d'època ibèrica, fins al segle III a.C. En canvi, el Forn número 3 presenta una tipologia diferent: semblant a un "iglu", la cambra de combustió i la de coccio conformen un únic espai, separat per una banqueta circular perimetral que

servia per a disposar-hi les peces a coure, conservant a més el *prae-furnium* o corredor d'accés; els seus orígens més antics coneguts es troben a Grècia (Creta minoica) i, posteriorment, en època ibèrica, tant a Catalunya com a la resta de la Península. Durant l'època romana, ambdós tipus de forns documentats a La Fornaca, són comuns també a França, Itàlia i Portugal. Malauradament, però, d'estructures d'aquest tipus, pel que fa a Catalunya, en resten només notícies orals o bé es troben en un estat de conservació tan lamentable (recordem que són d'argila) que gairebé els fa irreconeixibles.

En quant a la producció d'aquests forns cal dir que, en l'excavació de les seves estructures, els resultats van ser força estèrils de material arqueològic, si bé s'hi van documentar fragments d'indústria laterícia i material de construcció d'època romana (tègula, maons,

Raffel Pages®
PELUQUERIAS

SALÓ ARGENTONA
Carrer Gran, 8
08310 Argentona
T 93 756 12 74

**ARGENTONA
INVERSIONS, SL**

Josep Fajas i Coll

C/ Dr. Farrero, 5
08310 Argentona
(Barcelona)

Tel. 93 797 41 12
Fax 93 797 41 18
jfajas@hotmail.com

de més i de menys

detalls i il·lusions

Carrer Gran, 20
08310 ARGENTONA

Tel.: 93 756 10 37

**Pa català
Entrepans
Coques**

Carrer Gran, 10 • Tel. 93 756 11 77 • ARGENTONA

ímbrex, dòlia) fet que enllaçaria amb la darrera troballa d'un abocador localitzat molt a la vora i replet d'aquest tipus de material, trencat i passat de cuit. Això ens fa pensar en una producció destinada a peces de grans dimensions, fet que no nega la cocció de peces menys voluminoses (ceràmica comuna o de cuina, àmfores, ...). Tampoc es va localitzar cap estructura annexe als forns, que se solia disposar en una àrea en comú, que ajudés a explicar-ne el seu funcionament, com, per exemple, dipòsits de decantació de les argiles, canalitzacions i drenatges d'aigua, zones d'assecatge, petits forns per a mostres, etc.

A uns 100 m. d'aquesta zona, durant el rebaix dut a terme per una retro-excavadora, també van sortir a la llum altres restes d'època romana excavades al sauló: sobretot una sitja de caràcter "ritual" i un pou de sènia, farcits de fragments ceràmics (àmfores, ampolles, tègulae, dòlia, sigillatta, Campaniana, ceràmica comuna...) i elements metàl·lics amb una cronologia de finals del segle I a.C. Alhora, aquestes últimes troballes documentarien també l'existència d'hàbitat íbero-romà molt a la vora d'aquests forns però pel que fa a aquest tema no hem trobat cap estructura que s'hi relacionés malgrat la documentació de més de 4.000 fragments ceràmics recollits en tot el territori, fet que testimonia un poblament interessant d'aquesta zona en aquella època.

Finalment, i en una parcel·la privada, va ser exhumat un element aïllat de la cronologia del conjunt, però molt significatiu: es tracta d'un fons de cabana que contenia, en el seu sòl premsat i amb cendres, ceràmica associada al Bronze Antic (1.800-1.500 a.C.). De forma rectangular-lenticular, al seu damunt s'hi escampaven frag-

ments de ceràmica feta a mà, fons plans, vores amb cordó de ditades, de parets llises gairebé brunyides, pertanyents sobretot a vasos grans com ara olles o tenalles i vasos més petits com ara bols. Molt a la vora s'hi va localitzar el "fòssil director": un fragment d'un vas fet a mà amb decoració formant garlandes geomètriques de línies incises, ben documentat i amb la cronologia precisa d'aquest moment.

Avui encara s'està treballant en la zona de La Fornaca-Vallmorena en dos fronts: el control en la construcció de l'edifici de coberta de les estructures dels forns (molt necessari per a la seva conservació i posterior museabilització) i el seguiment de les màquines excava-

dores que encara estan rebaixant la zona de les parcel·les privades per a fer-hi els fonaments de les naus industrials. Paral·lelament tot l'equip és al Museu Municipal on s'ha començat a realitzar l'estudi exhaustiu dels materials arqueològics (ordenació, neteja, classificació, dibuix, estudi...) per a fer-ne la memòria científica. No deixem de banda el projecte de restauració-conservació dels forns (el més antic, el número 1, actualment presenta escaletxes greus) i s'està començant a planificar la proposta de gestió i dinamització cultural d'aquest jaciment excepcional que, a dia d'avui, està situat en un context amb una història de 3.500 anys fins avui.

CELLER Josep Castañé

On podeu trobar bons formatges d'ovella, de cabra, de vaca...
nacionals i estrangers. A més, al Celler Josep Castañé s'imparteixen
classes de tast de vins, caves
i cursets-degustació de formatges.
Els dissabtes a la tarda,
presentació i degustació
de vins i formatges.

Sant Genís, 1 - ARGENTONA - Tel. 93 797 11 06 - E-mail: catavins@inicia.es

**Perruqueria
"PERE MACO"**
C/ Dr. Farrero, 2 - Tel. 756 08 60 - 08310 ARGENTONA

SIROPLAST S.L.

Confecció - Impressió bosses - Plàstic

C/. Batista i Roca, 6 baixos
Pol. Ind. Pla d'en Boet
08302 Mataró
Tel.: 93 790 56 64
Fax: 93 790 56 68

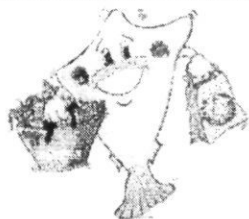
C/. Venezuela, 4
Poble Nou
08397 Pineda de Mar
Tel.: 93 769 16 82

PENYA MOTORS

Venda i Reparació de Motocicletes
Totes les Marques

RDA LLEVANT, 44 08310 ARGENTONA (BCN)
Telf/Fax: 937972552 Mòbil: 654878100
Mail: penyamotors@wanadoo.es

web: <http://go.fast.to/bacalla>
e-mail: blancacoll@yahoo.com

**b
l
a
n
c
a**

- Bacallà
- Olives
- Embotits
- Formatges
- Conserves
- Llegums
- Fruits secs

Pça Vendre P-4 ARGENTONA Tel: 93 756 00 02
Mercat Cerdanyola P-27 MATARÓ Tel: 607 62 22 75
Part.: Sant Narcís, 10 ARGENTONA Tel: 93 797 11 30

Esports

10

C/. Josep Vilaseca, 3
Tel. 93 846 21 06
08440 CARDEDEU

C/. Dr. Farrero, 10-12
Tel. 93 797 20 04
08310 ARGENTONA

Taller Julián

ELECTRICITAT I MECÀNICA DE L'AUTOMÒBIL

Alarmes
Radiocassets
Posada al punt
Càrregues aire condicionat
Anàlisi de gasos
Mecànica en general

Enric Granados, 17 baix - Tel. 93 797 15 26 - ARGENTONA

AUTOSERVEI **BRESCA**

QUALITAT I PREU

BONA COMPRA

GRANS MARQUES EN CONSERVES, VINS,
CAVES, CONGELATS DE VERDURA I PEIX,
FORMATGES, EMBOTITS, PERFUMS,
DROGUERIA, ETC...

DIJOUS I DIVENDRES MERCAT DE
LA FRUITA I LA VERDURA

- OFERTES DIÀRIES
- SERVEI A DOMICILI
- HORARI DE DILLUNS A DISSABTE DE:
8,30 a 13,30 (matí)
17,30 a 20,30 (tarda)

COMPRI I PAGUI AMB TARGETA VISA, MASTER CARD, ... ETC.

Tel.: 93 797 05 03 - Fax: 93 756 06 49

Carrer Barcelona, 40 • 08310 ARGENTONA

AAlsina

Anna Alsina
Gestió Immobiliària

C/ Dr. Samsó, 1 baixos - 08310 ARGENTONA
Tel./Fax 93 756 06 58 - Mòbil 616 35 93 54
E-mail: aalsina@cca.ictnet.es

